

ПОВЯЗЬ УЧАРАШНЯГА І СЁННЯШНЯГА

Хроніка свята

Прышло на беларускую зямлю светлае скарынаўскае свята. Кожны пройдзены дзень лучыць нас са шляхам, пройдзеным вялікім асветнікам і гуманістам. Узіраючыся ў здзейсненае ім, мы задумваемся і над тым, як жыць далей, што рабіць, каб запаветы яго не згаслі, каб не забыліся на іх, як было ўжо неаднойчы. У гэтай повязі часоў — мінулага і цяпершняга — вымалёўваюцца контуры, абрысы будыніны, імя якой — будучыня. Трывала стаяць яму, бо падмурак ужо закладзены, а сцены ўзводзяцца, маюцца і ў гэтыя, юбілейныя дні...

«Добры дзень, добрыя людзі!» — гэтыя шчырыя насякія словы гучалі мінулай нядзелай у парку імя Янкі Купалы сталіцы рэспублікі, дзе адбылося гарадское студэнцкае свята, прысвечанае 500-годдзю Ф. Скарыны.

Быццам само сярэднявечча, у якое жыў і тварыў наш першадрукар, асветнік і гуманіст, вярнулася ў парк. Спачатку пад спакойныя акорды «Полацкага сшытка», а потым пад гукі іншай старадаўняй музыкі туд, ля помніка Скарынаваму прадаўжальніку Янку Купалу, на адкрытай сцэне выступіў вядо-

мы фальклорна-харэаграфічны ансамбль «Харошкі». Ён вярнуў народныя танцы, кампазіцыі, пра якія, на жаль, многія з нас забыліся, а пераважная большасць — будзем шчырымі — і не ведала, не чула.

А гэта ўжо — памылкі быць не можа! — спяваюцца сюды, на імправізаваны тэатральны падмосткі сам Ф. Скарына, Мі-

кола Гусоўскі, Пётр Мсціславец, Маргарыта... Іх воблікі ўвасобілі акцёры купалаўскага тэатра: У. Рагаўцоў, Ф. Варанецкі, Т. Пузіноўская, А. Уладзімірскі, М. Кірычэнка. Яны паказалі ўрывац са спектакля на п'есе А. Петрашкевіча «Напісанае застаецца».

Сапраўды, як сказаў вядомы вучоны, член-карэспандэнт Акадэміі навук БССР, паэт і празаік, аўтар рамана-эсэ «Францыск Скарына, або Сонца маладзіковае» А. Лойка, звяртаючыся да прысутных, Францыск Скарына жыве ў нас і з намі. Ён — наша сумленне. Ён — гэта подзвіг, мудрасць, любоў, прыгажосць... А. Лойка зазначыў, што подзвіг Ф. Скарыны эпахальны, бо менавіта з першай друкаванай кніжкі на роднай мове беларусы ўсвядомілі сябе самабытным і самастойным народам. Цяпер жа, адраджаючы сваю спадчыну, духоўнасць, культуру, мы аддаём яго памяці цеплыню сваіх сэрцаў і душ.

Студэнцкае скарынаўскае свята прадоўжылі ўдзельнікі фальклорнага калектыву «Валачобнікі» Мінскага інстытута культуры, самадзейныя артысты БПІ і інстытута замежных моў, фальклорны ансамбль «Зорачка» Мінскага гарадскога Палаца піянераў і школьнікаў. Прышліся глядачам даспадобы і гумарыстычныя сцэні ў выкананні артыстаў Ленінградскага тэатра музычнай камедыі.

Дарэчы, тут, ля помніка Я. Купалу, у гэты ж дзень фінішавалі і ўдзельнікі 1000-кіламетровага прабега, прысвечанага юбілею Ф. Скарыны, які пачаўся 24 жніўня з вуліцы Кірылы і Мяфодзія і праходзіў па многіх памятных мясцінах Беларусі і Літвы...

Дзяржаўная бібліятэка БССР імя У. І. Леніна — скарбніца многіх старадрукаў. Сярод унікальных выданняў захоўваюцца і скарынаўскія. Пачатак ягонага калекцыі быў пакладзены яшчэ ў 1925 годзе, калі ў

На стэндзе — Скарынавы кнігі.

ленінградскага бібліяфіла Камарніцкага набылі 10 кніг. На жаль, у час акупацыі фашысты вывезлі іх у Германію. Пасля вайны вернулі сем.

Іх можна ўбачыць на выстаўцы «Скарыніна», якая адкрылася ў бібліятэцы ў аўторак. Гэта — «Іоў», «Ісус Сірахаў», «Еккліяст», «Песня песням», «Прамудрасць божая», «Царствы», «Прарок Данііл»... Час наклаў свой адбітак на Скарынавы выданні. У асобных з іх не хапае некаторых аркушаў, сустракаюцца і аркушы дэфектныя. Але ж гэта — кнігі самога Ф. Скарыны!

У ДOME літаратара, таксама ў аўторак, прайшла прэс-канферэнцыя, у якой прынялі ўдзел члены рэспубліканскага аргкамітэта па правядзенні святкавання юбілею Ф. Скарыны, вучоныя, пісьменнікі, замежныя і савецкія госці.

Адкрыла прэс-канферэнцыю намеснік Старшыні Савета Міністраў БССР Н. Мазай. З асноўнымі мерапрыемствамі работнікаў друку, радыё і тэлеба-

чання, а таксама ўсіх, хто прышоў у Дом літаратара, пазнаёмілі міністр культуры БССР Я. Вайтовіч, віцэ-прэзідэнт АН БССР І. Навуменка, старшыня Дзяржкамдруку БССР А. Бутэвіч і іншыя.

Было паведамлена, у прыватнасці, што Савет Міністраў БССР прыняў рашэнне аб стварэнні нацыянальнага навукова-асветніцкага цэнтра імя Ф. Скарыны.

З самай раніцы 5 верасня было людна на былой Акадэмічнай вуліцы ў Мінску. Збылася даўняя мара рупліўцаў на нацыянальнай ніве: нарэшце ў сталіцы рэспублікі з'явілася вуліца, якая «названа ў гонар Францыска Скарыны — беларускага і ўсходнеславянскага асветніка і першадрукара». Прынамсі, так сведчыць тэкст мемарыяльнай дошкі, аўтар якой малады мінскі скульптар Алесь Дранец.

Выбар вуліцы невыпадковы. З аднаго боку знаходзіцца Акадэмія навук БССР — Ф. Скарына быў знакамітым вучоным.

На студэнцкім свяце выступае фальклорны ансамбль «Валачобнікі».

Ніл ГІЛЕВІЧ і Станіслаў-Стэнлі СКАРЫНА.